

Dialóg vlády s neziskovým sektorom považujem za efektívny

Podpredseda vlády SR Dušan Čaplovič je zo svojej funkcie predsedom Rady vlády SR pre mimovládne organizácie (ďalej „rada“), preto sme ho požiadali o rozhovor o zmysle, výsledkoch a plánoch rady.

Aké konkrétne výsledky dosiahla rada pod vaším vedením?

Ku konkrétnym výsledkom rady možno jednoznačne zaradiť iniciatívu týkajúcu sa novely zákona o dani z príjmov, ktorá nadobudla účinnosť 1. 1. 2008 a v rámci ktorej došlo k rozšíreniu asig-nácie daní o oblasti: ochrana a tvorba životného prostredia, ochrana ľudských a občianskych práv a veda a výskum. Rada v tejto súvislosti spolupracovala so štátnym tajomníkom Ministerstva financií SR a podpredsedom rady Petrom Kažimírom a predsedom Výboru NR SR pre financie, rozpočet a menu Jozefom Burianom. Výsledkom právnej úpravy je rozšírenie okruhu činností, na ktoré môže prijímateľ použiť podiel zaplatenej dane poukázanej daňovníkom až do výšky 2 %, o vyššie uvedenej oblasti.

V súvislosti s operačnými programami v jednotlivých oblastiach, ako sú napríklad: doprava, zdravotníctvo, životné prostredie, vzdelávanie, ktoré boli vytvorené na podklade Národného strategického referenčného rámca,

ktorý predstavuje referenčný nástroj na prípravu programovania fondov a stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013, má nenahraditeľné miesto aj tretí sektor, ktorý má svojich zástupcov v jednotlivých monitorovacích výboroch. Na zasadnutí rady dňa 19. 12. 2007 som členov rady požiadal o nominácie do monitorovacích výborov pre nasledujúce operačné programy: OP Doprava, OP Životné prostredie, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, OP Bratislavský kraj, OP Vzdelávanie, OP Zdravotníctvo, OP Výskum a vývoj, OP Informatizácia spoločnosti, OP Technická pomoc, INTERREG, OP Rybné hospodárstvo a Program rozvoja vidieka. Koncom decembra 2007 a začiatkom januára 2008 boli oslovené príslušné ministerstvá s návrhmi kandidátov do monitorovacích výborov jednotlivých operačných programov, ktoré v súčasnosti už aktívne fungujú.

Významným prínosom je v súčasnosti

prebiehajúca spolupráca medzi legislatívnou pracovnou skupinou, v ktorej pôsobí aj zástupca rady, a Ministerstvom vnútra SR pri príprave nového návrhu zákona o spolkoch.

V minulom roku sa v úzkej spolupráci s tretím sektorom prostredníctvom medzirezortnej komisie a pracovných skupín pripravoval návrh druhej novely tzv. antidiskriminačného zákona (zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ktorého prínosom je rozšírenie uplatňovania zásady rovnakého zaobchádzania vo všetkých oblastiach pôsobnosti zákona na základe demonštratívne uvádzaných dôvodov zákazu diskriminácie. Novela antidiskriminačného zákona, ktorá nadobudla účinnosť 1. 4. 2008, súčasne upravuje aj oblasť tzv. dočasných vyrovnávacích opatrení zameralých na odstránenie foriem sociálneho a ekonomického znevýhodnenia a znevýhodnenia vyplývajúceho z dôvodu veku a zdravotného postihnutia a súčasne zavádza ako formu diskriminácie sexuálne obťažovanie.

Aké sú naplánované aktivity rady do konca roka?

V nadväznosti na závery posledného rokovania rady plánujem zvolať zasadnutie rady, ktoré by sa malo venovať problematike zavedenia eura a na ktoré bude prizvaný Igor Barát, splnomocnenec vlády SR pre zavedenie eura a Ivan Šramko, guvernér NBS. Oslovil som ministra financií so žiadosťou o podporu aktivít organizovaných mimovládnymi organizáciami v tejto oblasti.

Na základe spolupráce Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a Národnej banky Slovenska bola v júli 2008 spustená špecifická informačná kampaň o zavedení eura na Slovensku, určená občanom rómskej

Stretnutie s komisárkou Európskej komisie Danoutou Hubner 6. mája 2008 v Bruseli

národnostnej menšiny. Bol založený podvýbor pre informovanie rómskej komunity o zavedení eura v roku 2009. Prvé zasadnutie podvýboru za účasti splnomocnenkyne vlády, predstaviteľov Európskej centrálnej banky a NBS sa konalo 17. júla 2007. Na rokovaní bola definovaná cieľová skupina komunikačnej stratégie NBS pre zavedenie eura na Slovensku. Túto tvorí cca 150 000 Rómov v rómskych osadách a segregovaných komunitách, ktoré majú špecifické znaky sociálnej marginalizácie, neznalosti slovenského jazyka a nízkej vzdelanostnej úrovne. Expertná skupina pripravila koncepciu, ktorá zohľadnila uvedené špecifiká, a na to nadväzujúci akčný plán aktivít, ktoré v decembri 2007 predložila NBS. Na základe spolupráce s ÚSVRK NBS rozhodla v marci 2008 vyčleniť na celú kampaň pre rómske komunity 7 miliónov Sk.

Predmetom rokovania rady budú aj legislatívne návrhy v nadväznosti na Plán legislatívnych úloh vlády SR a vznesené požiadavky zo strany členov rady, ako aj vyhodnotenie pôsobenia zástupcov mimovládneho sektora v monitorovacích výboroch operačných programov.

Pripravuje rada nejaké zmeny v legislatíve neziskového sektora?

Najviac diskutovanou pripravovanou legislatívnou zmenou v oblasti neziskového sektora bol a stále je bezpochyby návrh zákona o spolkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ministerstvo vnútra SR pristúpilo k vypracovaniu návrhu nového zákona o spolkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov vzhľadom na skutočnosť, že pôvodne plánovaná novela zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov by bola veľmi rozsiahla a nespĺňala by požiadavky prehľadnosti a zrozumiteľnosti právnej úpravy. Hlavnými dôvodmi predloženia pôvodného návrhu bolo vytvorenie registra združení tak, aby došlo k ich zrovnoprávneniu so štandardnými právnickými osobami (o ktorých sú dostupné údaje) a uľahčenie komunikácie s nimi, ďalej skutočnosť, že existuje mnoho združení, ktoré sú už dlhšie nefunkčné, ako aj zjednotenie štyroch druhov občianskych združení do jedného. V rámci medzirezortného pripomienkového konania uplatnili zásadné pripomienky, okrem iných, aj zástupcovia verejnosti, zastupovaní aj mimovládnymi organizáciami. Návrh

zákona o spolkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol následne predmetom rokovaní na zasadnutiach rady, ktoré sa konali v dňoch 19. 12. 2007 a 27. 2. 2008.

Výsledkom rokovania rady, ktoré sa konalo 19. 12. 2007, bolo vytvorenie päťčlennej skupiny, ktorej úlohou bolo osobne sa stretnúť s podpredsedom vlády a ministrom vnútra SR s cieľom prediskutovať pripomienky zo strany mimovládnych organizácií.

Výsledkom rokovania rady, ktoré sa konalo 27. 2. 2008 a ktorého sa osobne zúčastnil podpredseda vlády a minister vnútra Robert Kaliňák, bolo vytvorenie legislatívnej pracovnej skupiny k návrhu zákona o spolkoch, do ktorej bol nominovaný aj zástupca rady, ktorej úlohou je pripraviť alternatívny návrh zákona a intenzívne spolupracovať s Ministerstvom vnútra SR v legislatívnom procese. Nový návrh predmetného zákona tak bude po vzájomnej súčinnosti legislatívnej pracovnej skupiny a zástupcov rezortu Ministerstva vnútra SR v budúcnosti predmetom opätovného medzirezortného pripomienkového konania. Aj tu teda vidieť, akú dôležitú úlohu predstavuje rada, ktorá pôsobí ako styčný bod medzi mimovládnym sektorom a vládou SR.

V Českej republike začala rada s iniciatívou vytvorenia koncepcie podpory rozvoja neziskového sektora. Neuvažuje sa o niečom podobnom aj u nás?

Koncepcia podpory rozvoja neziskového sektora v ČR je v súčasnosti, podľa mojich informácií, v počiatočnom štádiu rozpracovania, preto je ťažké kvalifikovane sa vyjadriť k tejto téme. V každom prípade rada venuje pozornosť najmä aktuálnym celospoločenským otázkam týkajúcim sa pôsobenia mimovládneho sektora i jeho spolupráce so štátnymi orgánmi v jednotlivých oblastiach.

Považujete dialóg vlády s neziskovým sektorom vedený prostredníctvom rady za dostatočný?

Považujem ho nielen za veľmi efektívny a operatívny v nadväznosti na uvedené úspechy, ktoré sme spoločne dosiahli, ale aj za veľmi potrebný a užitočný pre štátne orgány i tretí sektor a predovšetkým pre občanov našej krajiny.

Ďakujem za rozhovor.

– mm –

Zvýšil by som intenzitu dialógu

O názor sme požiadali aj bývalého predsedu Rady vlády pre mimovládne organizácie (ďalej „rada“), Pála Csákyho.

Čo vám najviac utkvelo v pamäti z vášho pôsobenia v rade?

V mojej pamäti ostal moment relatívne dobrého partnerstva počas pôsobenia dvoch Dzurindových vlád s mimovládnym sektorom. Myslím, že sa nám podarilo realizovať relatívne slušnú úroveň partnerstva, aj keď, samozrejme, žiadna situácia nie je ideálna.

Aké konkrétne výsledky dosiahla rada pod vašim vedením?

Medzi najpodstatnejšie výsledky našej vtedajšej spolupráce patria zákonné a podzákonné normy, na základe ktorých mimovládny sektor dostal slušnú autonómiu po Mečiarových vládoch, vytvorenie možnosti financovania mimovládneho sektora asignáciou dane fyzických a právnických osôb a snaha o riešenie vzniknutých problémov dialógom.

Čo sa vám z plánov, ktoré ste mali, nepodarilo?

Mali sme v úmysle vypracovať komplexnú právnu normu pre mimovládny sektor, no z dôvodu vnútorných odlišných názorov vo sfére mimovládneho sektora sa nám to nepodarilo z časových dôvodov. Vláda bola pripravená prijať takéto riešenie.

Považujete s odstupom času dialóg vlády s neziskovým sektorom vedený prostredníctvom rady za dostatočný a efektívny?

Žiadny dialóg nie je bezchybný, ideálny a dostatočný, ale myslím si, že v rámci daností SR to bolo prijateľné partnerstvo.

Urobili by ste niečo počas svojho pôsobenia v rade inak, keby ste mali terajšie skúsenosti a vedomosti?

Zvýšil by som intenzitu dialógu a rozšíril spektrum prerokovaných tém v zmysle zlepšenia vytvorenia podmienok trvalo udržateľného rozvoja slovenskej spoločnosti.

Ďakujem za rozhovor.

– mm –